

คู่มือการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา พ.ศ. 2546

คู่มือการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามประกาศมหาวิทยาลัยรังสิต เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา พ.ศ. 2546 ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 15 วรรคสาม ที่ระบุว่า ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกัน หรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

ดังนั้นมหาวิทยาลัยรังสิต จึงได้จัดทำคู่มือการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา ดังนี้

1. กำหนดการยื่นเรื่องขอเทียบโอนผลการเรียน

- 1.1 กำหนดการยื่นคำร้องเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตระหว่างการศึกษาในระบบสำหรับนักศึกษาที่เคยเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรังสิต ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตต่อคณะที่เข้าศึกษา หลังจากได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตแล้ว ทั้งนี้ต้องยื่นเรื่องโดยเร็วที่สุด และต้องไม่เกิน 15 วัน นับแต่วันเปิดเรียนภาคแรกที่เข้าศึกษา พร้อมทั้งหลักฐานใบแสดงผลการศึกษา
- 1.2 กำหนดการยื่นคำร้องเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตระหว่างการศึกษาในระบบสำหรับนักศึกษาต่างสถาบัน ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตต่อคณะที่เข้าศึกษาหลังจากได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตแล้ว ทั้งนี้ต้องยื่นเรื่องโดยเร็วที่สุด และต้องไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันเปิดเรียนภาคแรกที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งหลักฐานใบแสดงผลการศึกษา และคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรเดิม
- 1.3 กำหนดการยื่นคำร้องขอเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบและ/หรือการศึกษาตามอัธยาศัย ต่อคณะที่เข้าศึกษา หลังจากได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตแล้ว ทั้งนี้ต้องยื่นเรื่องโดยเร็วที่สุด และต้องไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันเปิดเรียนภาคแรกที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยจะต้องยื่นเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้สอดคล้องตามวิธีการประเมิน

ทั้งนี้ ผู้ที่ประสงค์จะเทียบโอนความรู้และโอนหน่วยกิต ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ/หรือการศึกษาตามอัธยาศัย เข้ามหาวิทยาลัยรังสิต สามารถยื่นเอกสารเพื่อตรวจสอบรายวิชาต่างๆที่ขอเทียบโอนความรู้ล่วงหน้าก่อนได้ ณ วิทยาลัย/คณะที่จะขอเทียบโอน

2. วิธีการประเมินความรู้จากการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

วิธีการประเมินความรู้จากการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการเทียบความรู้เข้ามหาวิทยาลัยรังสิต มีดังนี้

2.1 การทดสอบมาตรฐาน (Standardized Tests)

การประเมินนี้เป็นการทดสอบมาตรฐานความรู้โดยหน่วยงานกลางซึ่งเป็นองค์กรมหาชน หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ซึ่งมีมาตรฐานเทียบเท่ารายวิชา หรือกลุ่มรายวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยรังสิต ทั้งนี้มาตรฐานการทดสอบและเกณฑ์การสอบผ่าน ให้เป็นไปตามประกาศของคณะ/วิทยาลัย

โดยการบันทึกผลทดสอบจากการเทียบโอนที่ผ่านเกณฑ์ ให้บันทึก “CS” (Credits from Standardized Test)

2.2 การทดสอบที่ไม่ใช่การทดสอบมาตรฐาน (Non-Standardized Tests)

การทดสอบประเภทนี้เป็นการประเมินความรู้โดยมิได้ใช้ข้อสอบมาตรฐานตามแบบแรก แต่เป็นการประเมินความรู้โดยสาขาวิชา เช่น

1) การสอบข้อเขียน (Paper Exams)

การสอบนี้จะถูกกำหนดโดยสาขาวิชา เพื่อวัดความรู้ด้านเนื้อหา หรือความสำเร็จของผลการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยไม่ประสงค์จะเข้าเรียนวิชานั้น แต่ประสงค์ที่จะแสดงว่าตนมีความรู้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้นเพื่อเทียบความรู้และโอนหน่วยกิต โดยข้อสอบที่สร้างขึ้นต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและบนพื้นฐานของเนื้อหาสาระที่สอน และตำราเรียนที่ใช้ในรายวิชานั้นๆ ซึ่งอาจจะเป็นการเข้าสอบข้อสอบเดียวกันพร้อมกับนักศึกษาในระบบก็ได้ โดยต้องสอบได้ตามเกณฑ์ของวิทยาลัย/คณะวิชา กำหนด

2) การสอบปากเปล่า (Oral Exams)

เป็นการสอบวัดความรู้ความเข้าใจในรายวิชาที่นักศึกษาขอเทียบความรู้ซึ่งอาจจะประกอบด้วย การสัมภาษณ์ และการอภิปรายหัวข้อหรือตอบคำถามต่างๆ โดยอาจารย์ประจำสาขาวิชา โดยเนื้อหาของการสอบจะอยู่บนพื้นฐานของรายวิชาที่เปิดสอน

3) การทดสอบทักษะปฏิบัติ

เป็นการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเทียบความรู้ได้สาธิตหรือแสดงออกถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อตรวจสอบว่ามีทักษะ ความสามารถ ตรงกับผลการเรียนรู้ในรายวิชาที่เทียบโอนหน่วยกิต

4) การสอบผสมผสาน

สาขาวิชาอาจจะกำหนดให้มีการทดสอบโดยผสมผสานการทดสอบข้างต้น 2 วิธี หรือ 3 วิธี

5) การทดสอบอื่นๆ ที่ทางวิทยาลัย/คณะเห็นชอบ

วิทยาลัย/คณะอาจจะกำหนดวิธีการทดสอบที่นอกเหนือจากวิธีการข้างต้นก็ได้ เพื่อเป็นการวัดความรู้ความเข้าใจให้สอดคล้องกับสาขาวิชานั้นๆ โดยการบันทึกผลการทดสอบจากวิธีการประเมินนี้ ให้บันทึก “CE” (Credits from Exam)

2.3 การประเมินการศึกษา/อบรมที่จัดโดยหน่วยงานอื่นๆ (Evaluation of Non-College Sponsored Training)

การประเมินการศึกษา/อบรมที่จัดโดยหน่วยงานอื่นๆ สามารถนำผลการศึกษาหรือการฝึกอบรมมาขอเทียบโอนผลการเรียนได้ การประเมินจะดำเนินการโดยสาขาวิชาที่รับเทียบโอน และปัจจัยที่นำมาพิจารณามีดังนี้

- 1) ผลการศึกษา/อบรมที่มุ่งหวัง
- 2) ระยะเวลาในการศึกษา/อบรม (1 หน่วยกิตใช้เวลาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง)
- 3) เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่น้อยกว่ารายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยรังสิต
- 4) ระดับความยากของเนื้อหา
- 5) วิธีการประเมินความสำเร็จของผลการศึกษา/อบรม

โดยการบันทึกผลการประเมินจากวิธีการประเมินนี้ ให้บันทึก “CT” (Credits from Training)

2.4 การประเมินจากแฟ้มสะสมผลการเรียนรู้มาก่อน (Evaluation of Prior Learning Portfolio/Academic Portfolio)

เป็นการสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์ในการทำงานเพื่อขอเทียบโอนหน่วยกิต การขอเทียบความรู้รายวิชาเพื่อโอนหน่วยกิตจากการเรียนรู้ตามอัธยาศัยหรือประสบการณ์นี้จำเป็นต้องมีดุลยภาพระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งความรอบรู้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้นๆ ดังนั้นการจัดแฟ้มรายงานผลการเรียนรู้จึงเป็นวิธีที่จะ

ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเทียบความรู้เพื่อโอนหน่วยกิตได้โดยไม่ต้องเข้าห้องเรียน แต่การเรียนรู้และประสบการณ์ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน ประสบการณ์เป็นวิธีหนึ่งของการเรียนรู้ ดังนั้นในการเทียบความรู้โดยใช้ประสบการณ์นั้น ผู้ขอเทียบความรู้จะต้องแสดงหรือพิสูจน์ให้ได้ว่า ตนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากสิ่งที่ทำมา แต่ไม่ใช่เป็นการแสดงว่าตนได้ทำอะไรมาบ้าง ซึ่งเนื้อหาสาระจะต้องแสดงถึงความเชี่ยวชาญของผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้และทักษะที่ผู้เรียนได้จากแหล่งต่างๆ ดังนี้

- 1) การเรียนรายวิชาซึ่งไม่มีหน่วยกิต
- 2) การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม และการสัมมนา
- 3) การศึกษาเรียนรู้และฝึกฝนทักษะด้วยตนเอง
- 4) ประสบการณ์จากการทำงาน
- 5) การดำเนินงานอาชีพด้านวัฒนธรรมและศิลปะ
- 6) การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญ
- 7) การทัศนศึกษา
- 8) กิจกรรมสาธารณกุศล และการบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนและสังคม
- 9) กิจกรรมอาสาสมัคร
- 10) งานเต็มเวลาหรือบางเวลา

ฯลฯ

2.4.1 ขั้นตอนของการเสนอเพิ่มสะสมผลงานเพื่อขอเทียบความรู้และโอนหน่วยกิต

- 1) การรวบรวมความรู้ ทักษะและประสบการณ์
  - ทบทวนประวัติการทำงาน งานอดิเรก สาขาวิชาของการเรียน หรือการอบรมพิเศษ งานอาสาสมัครหรือกิจกรรมอื่นๆ โดยระบุความรู้ทักษะและประสบการณ์
- 2) เลือกสาขาที่สนใจที่จะขอเทียบความรู้เพื่อโอนหน่วยกิต
  - ให้ประเมินการเรียนรู้ที่มีมาก่อนแต่ละด้านของตนว่า ความรู้ของตนที่มีอยู่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเทียบเท่ากับรายวิชาของหลักสูตรในสาขาที่ตนต้องการโอนหน่วยกิต
- 3) เลือกหาคำอธิบายรายวิชา ในหลักสูตร/สาขาวิชาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของตน

การเลือกรายวิชาที่จะขอเทียบความรู้ที่ตนมีอยู่ ผู้ขอเทียบความรู้ควรปรึกษาอาจารย์ประจำสาขาวิชาที่ตนต้องการขอเทียบความรู้

4) บรรยายสิ่งที่ได้เรียนรู้

ให้บรรยายสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ อธิบายให้เข้าใจว่าตนได้ความรู้อะไรบ้างพร้อมทั้งแสดงหลักฐานประกอบการให้การรับรองโดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ ซึ่งสามารถใช้เป็นหลักฐานแสดงการเรียนรู้ได้ โดยผู้รับรองจะต้องให้การรับรองอย่างเป็นทางการในสมรรถนะของผู้เรียนตามผลการเรียนในรายวิชา โดยต้องแสดงข้อมูล จำนวนปีที่ผู้ขอเทียบโอนทำงานในองค์กรนั้น ลักษณะของงานที่ผู้ขอเทียบโอนปฏิบัติ โดยบ่งชี้ถึงบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ขอเทียบโอนที่สัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ในรายวิชานั้นๆ และการประเมินสมรรถนะและความรู้ของผู้ขอเทียบโอน โดยผู้ขอเทียบโอนต้องจัดแฟ้มสะสมผลงานให้เป็นไปตามข้อ 2.4.2

5) คณะกรรมการเทียบโอนวิทยาลัย/คณะ กำหนดคณะผู้ประเมิน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ หรืออาจารย์ผู้สอนวิชาที่ขอเทียบเป็นผู้ประเมินแฟ้มสะสมผลงาน ถ้าความรู้ตามที่แสดงในแฟ้มสะสมผลงานเท่ากับความรู้ของรายวิชาที่ขอเทียบ ก็ให้ผู้เสนอแฟ้มสะสมผลงานได้รับหน่วยกิตของรายวิชานั้น แต่ถ้าผู้ประเมินตัดสินว่าความรู้ที่แสดงนั้นไม่เพียงพอที่จะไม่ให้หน่วยกิต หรืออาจจะให้ผู้ขอเทียบแสดงผลหรือหลักฐานเพิ่มเติม หรือต้องสอบผ่านการวัดประเมินผลในรายวิชานั้นๆ ก็ได้

2.4.2 การจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน

1) ข้อมูลหลักฐานที่สนับสนุนการเรียนรู้

- เอกสารทางตรง ได้แก่ รายงาน บทความ เทปวีดิทัศน์ แผ่นพับ พิมพ์เขียว ภาพวาด สิ่งประดิษฐ์หรือตัวอย่างงานที่เกิดจากความคิดของผู้ขอเทียบโอนความรู้
- เอกสารทางอ้อม ได้แก่ จดหมายรับรองจากผู้เชี่ยวชาญ การสอบ/ การประเมินผลเพื่อเลื่อนตำแหน่ง รางวัล สิทธิบัตร บันทึกการฝึกวิชาทหาร คำอธิบายเนื้อหาวิชาการฝึกอบรม เป็นต้น

2) จดหมายรับรอง

- จะต้องกำหนดจำนวนปีที่ทำงานในหน่วยงาน
- ลักษณะงาน บทบาทความรับผิดชอบที่สัมพันธ์กับผลการเรียนรู้
- การประเมินผลงานและความรู้ของผู้ขอเทียบโอนความรู้ ที่ตรงกับผลการเรียนรู้ของรายวิชา

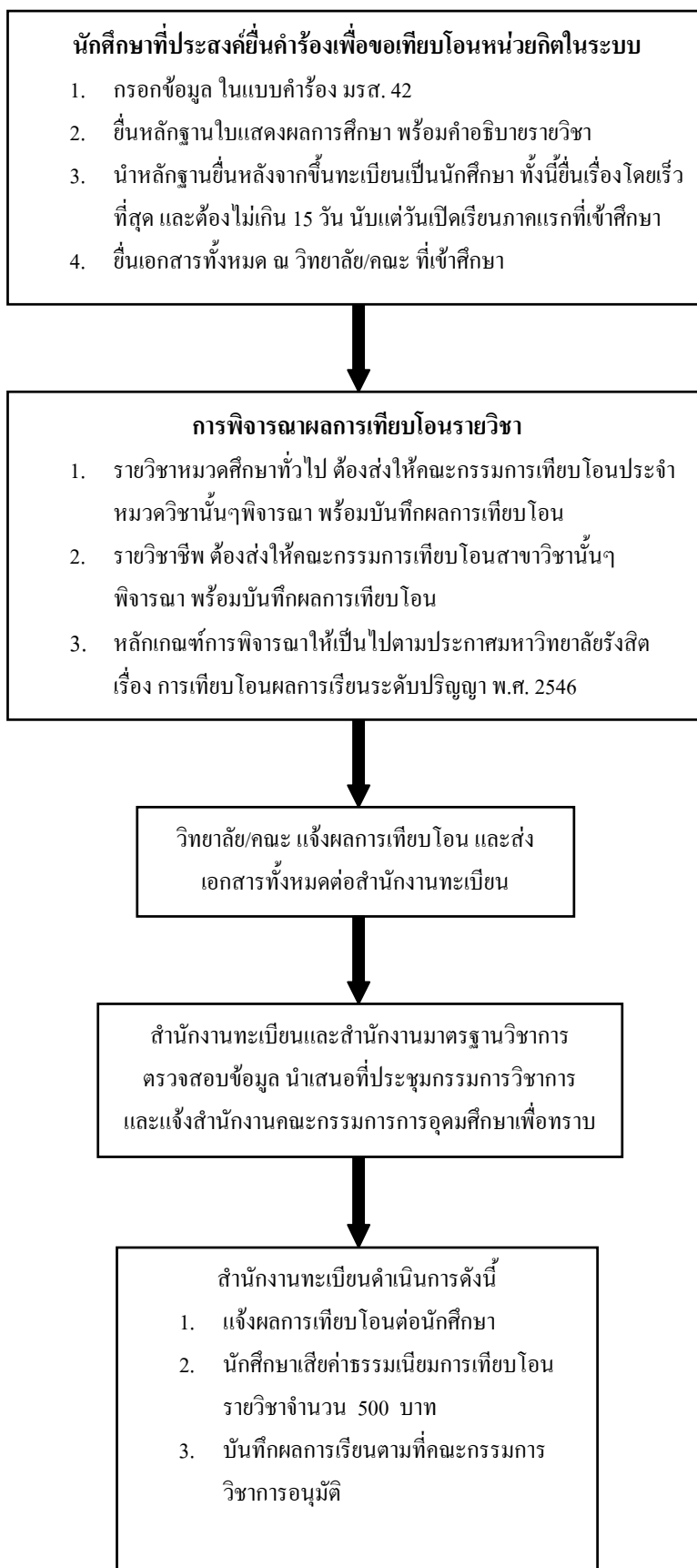
โดยการบันทึกผลการประเมินจากวิธีการประเมินนี้ ให้บันทึก “CP” (Credits from Portfolio)

3. การคิดค่าธรรมเนียมการเทียบโอนผลการเรียน

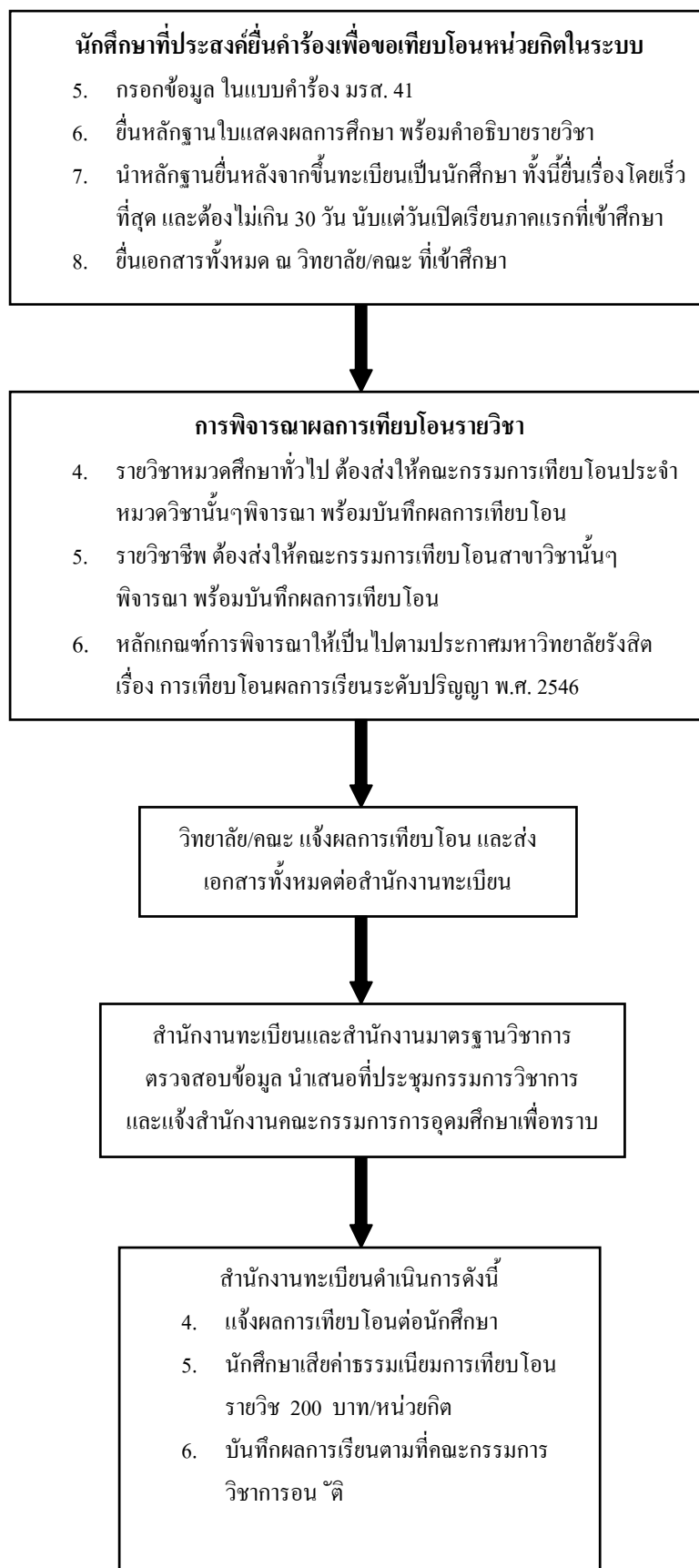
- 3.1 การเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตระหว่างการศึกษาในระบบ ภายในมหาวิทยาลัย
นักศึกษาจะเสียค่าธรรมเนียมครั้งละ 500 บาท
- 3.2 การเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตระหว่างการศึกษาในระบบ ต่างสถาบันอุดมศึกษา
นักศึกษาจะเสียค่าธรรมเนียมครั้งละ 200 บาท/หน่วยกิต
- 3.3 การเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบและ/หรือ การศึกษาตามอัธยาศัย
นักศึกษาจะเสียค่าธรรมเนียม 200 บาท/หน่วยกิต

4. ขั้นตอนการเทียบโอนรายวิชาและโอนหน่วยกิต

4.1 ขั้นตอนการเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตระหว่างการศึกษาในระบบ

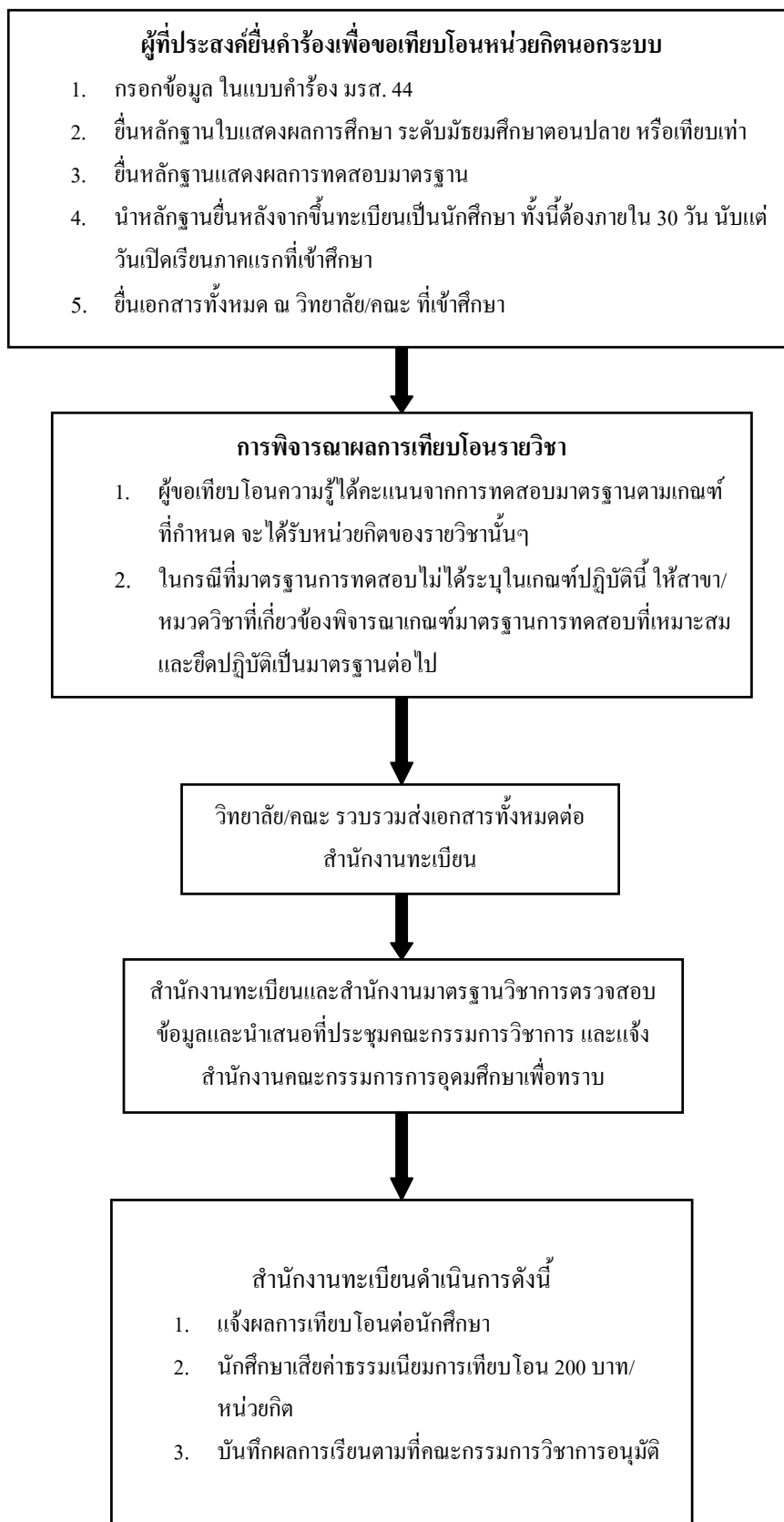

4.2 ขั้นตอนการเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตระหว่างการศึกษาในระบบ ต่างสถาบันอุดมศึกษา

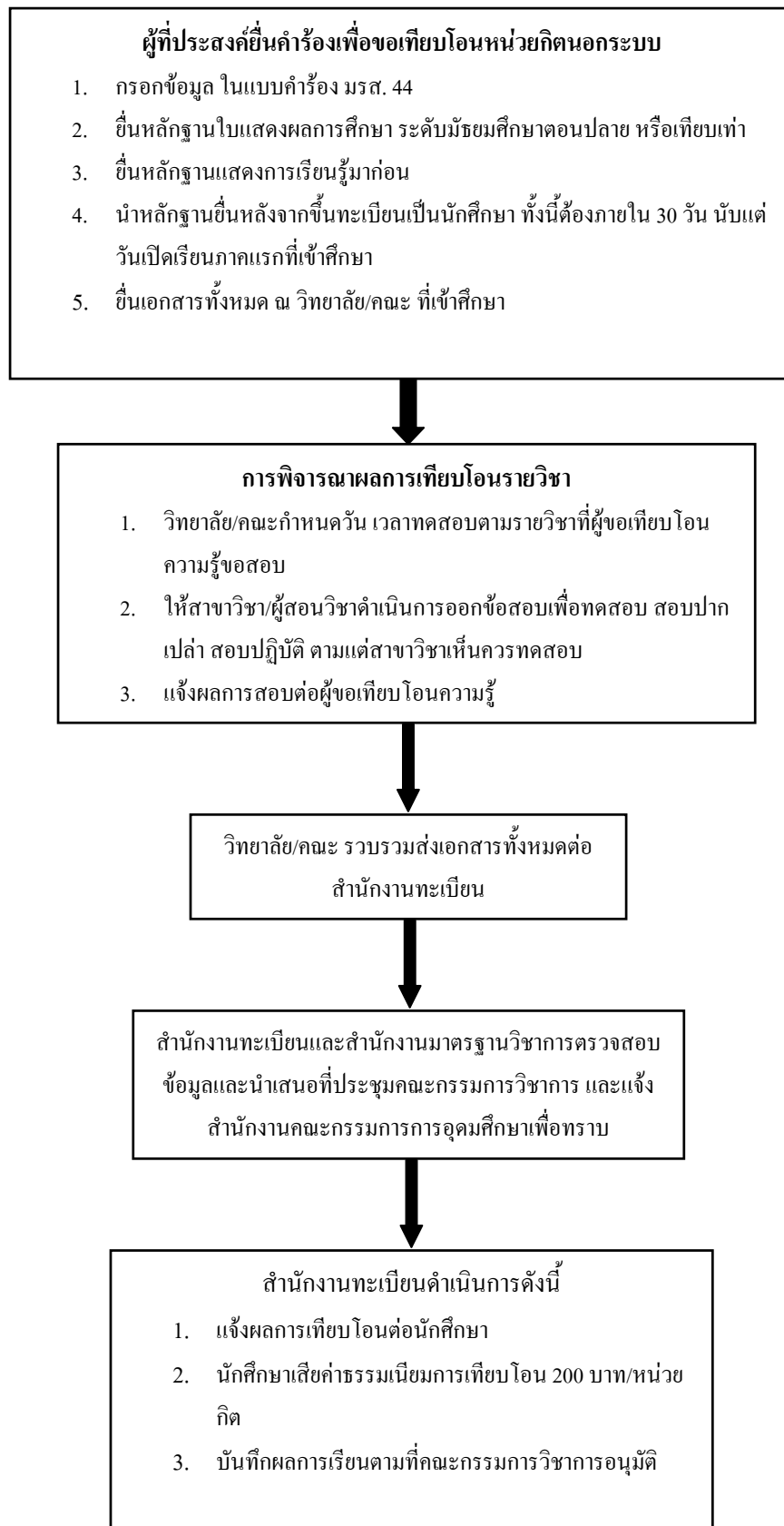

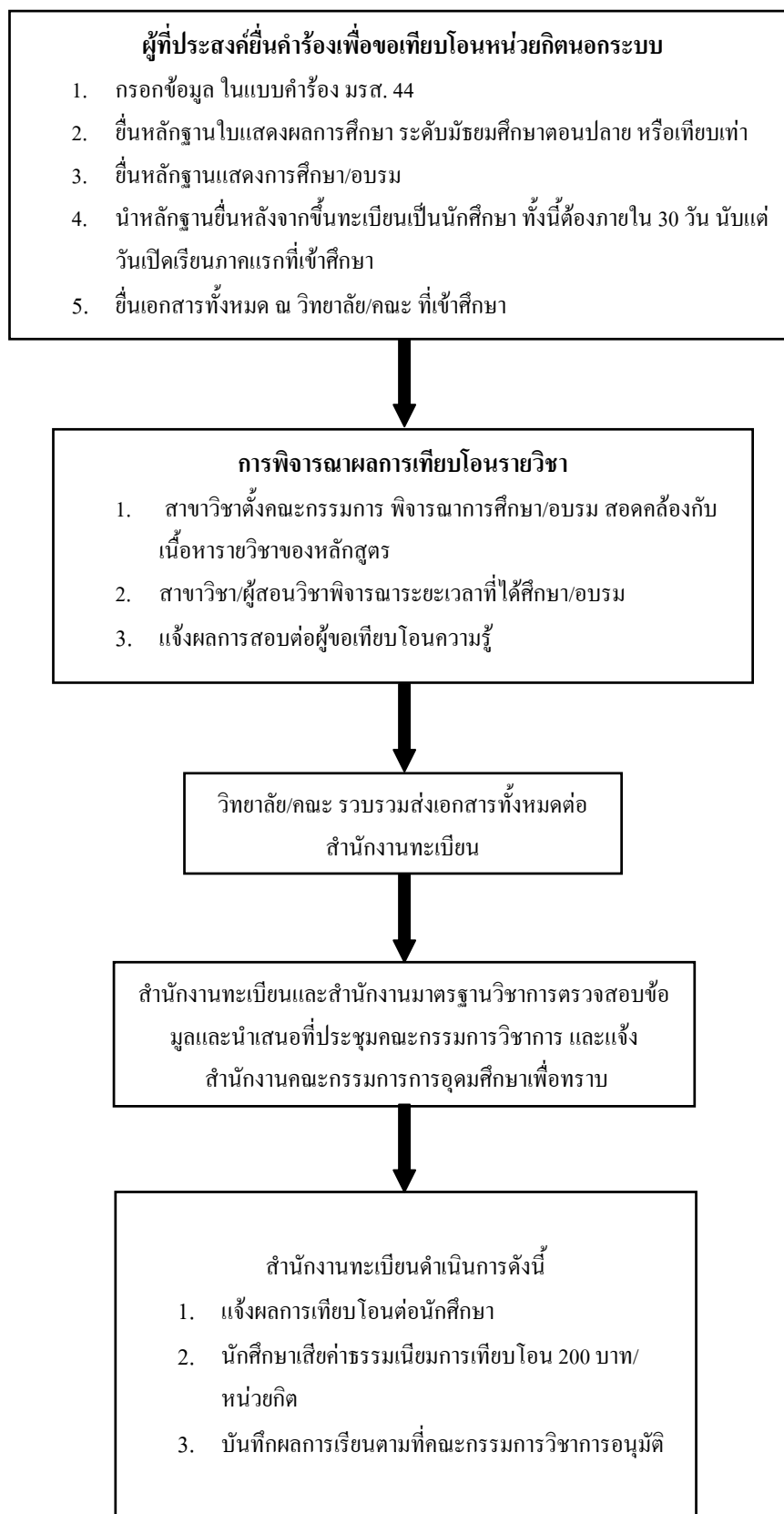
4.3 ขั้นตอนการเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบและ/หรือการศึกษาตามอัธยาศัย
(การทดสอบมาตรฐาน)

4.4 ขั้นตอนการเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบและ/หรือการศึกษาตามอัธยาศัย
(การทดสอบที่ไม่ใช่การทดสอบมาตรฐาน)

4.5 ขั้นตอนการเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบและ/หรือการศึกษาตามอัธยาศัย
(การประเมินการศึกษา/อบรมที่จัดโดยหน่วยงานอื่น ๆ)

4.6 ขั้นตอนการเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบและ/หรือการศึกษาตามอัธยาศัย
(การประเมินจากเพิ่มสะสมผลงาน)

